

แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ตำบลแก
อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

Guidelines for developing the silk weaving group and increasing income for
the community, Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict Rattanakaburi District Surin
Province

พรชิตา ธนูปิล¹, พิมพ์ผกา แพงแก้ว², และอารียา สุจริต^{3*}

Ponchita tahnupila^{1*}, Pimpaka paengkaew², and Ariya Sujarit³

¹บ้านทะนง ตำบลปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์; Ban Thanong, Prasat Subdistrict, Prasat District, Surin Province

²บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์; Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanakaburi District Surin Province

³บ้านน้ำจึก ตำบลรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์; Ban Nam Chok, Rattanakaburi Subdistrict Surin Province

*Corresponding Author; e-mail : ariya1230@icloud.com

Received : July 15, 2022; Revised : September 20, 2022; Accepted : September 21, 2022

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแกอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ประชาชนในชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์ยามาเน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 208 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวม ข้อมูลลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายเปิด และปลายปิดมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเชิงปริมาณเท่ากับ 0.921 ทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t) (One Way ANOVA) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธีผลนัยสำคัญน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (x) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2 คน กลุ่มผู้ทอผ้าไหม 12 คน ประชาชนในชุมชน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัย พบว่า 1. ประชาชนในชุมชน มีความคิดเห็นต่อระดับแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรีจังหวัดสุรินทร์ ด้านวัตถุดิบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกลุ่มผู้ทอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากด้านการลงทุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากตามลำดับ และสุดท้าย ด้านการจ้างแรงงาน มีค่าเฉลี่ยระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ตามประเภท 4 ด้าน ของการพัฒนาทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามสถานภาพบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแกอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษา แตกต่างกันมีระดับแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรีจังหวัดสุรินทร์ พบว่า

3.1 ด้านการวัตถุดิบ คือ มีการจัดการอบรมภายในชุมชนเดือนละครั้ง และเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถบรรยายให้ประชาชนเข้าใจหรือทอผ้าไหมและออกแบบวาดลายผ้าไหมอย่างละเอียด ทุกขั้นตอน มีการแนะนำวัสดุจากธรรมชาติ มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และบอกคุณสมบัติแต่ละชนิดว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้างเพื่อช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตที่มากขึ้น มีการเลี้ยงไหมชุมชน เพื่อเป็นทุนตั้งต้นในการลงทุน ของประชาชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

3.2 ด้านกลุ่มผู้ทอผ้าไหม คือ มีจัดทำบัญชีเก็บออมเป็นรายเดือน เชื้อที่มารายรับรายจ่ายในการทอผ้าไหม มีการแบ่งการกำไรและต้นทุนไว้เป็นสัดส่วน เพื่อจะได้คำนวณต้นทุนกำไรได้ถูกต้อง เราจะมีตารางรายรับ - รายจ่ายให้กับชาวบ้าน พอชาวบ้านได้รายได้จากการขายผ้าไหม ชาวบ้านจะได้มาบันทึกลงในสมุด พอถึงสิ้นเดือนเราก็จะมีรางวัลให้สำหรับกลุ่มผู้ทอที่ขยันทอผ้าไหม เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับชาวบ้านในการทอผ้าไหม

3.3 ด้านการลงทุน คือ มีการจัดการอบรมภายในชุมชนเดือนละครั้ง และเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถบรรยายให้ประชาชนเข้าใจหรือทอผ้าไหมและออกแบบวาดลายผ้าไหมอย่างละเอียด ทุกขั้นตอน มีการแนะนำวัสดุจากธรรมชาติ มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และบอกคุณสมบัติแต่ละชนิดว่ามีประโยชน์อย่างไรบ้างเพื่อช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตที่มากขึ้น มีการเลี้ยงไหมชุมชน เพื่อเป็นทุนตั้งต้นในการลงทุน ของประชาชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

3.4 ด้านจ้างแรงงาน คือ คือ องค์กรจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นทางด้านวัฒนธรรมและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง องค์กรต้องตั้งเป้าหมายและส่งเสริมให้ชาวบ้านของตนมีวัฒนธรรมในที่ทำงานที่สร้างสรรค์ ผลงานจากเห็นให้มีประสิทธิผลมากที่สุด หรือที่โดยทั่วไปแล้วคือการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ นี่จึงเป็นเหตุผลที่ว่าเพราะเหตุใดการทำความเข้าใจวัฒนธรรมองค์กรประเภทต่าง ๆ 1 รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของวัฒนธรรมแต่ละประเภทนั้นเป็นสิ่งสำคัญ

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทางการพัฒนา, กลุ่มทอผ้าไหม, การเพิ่มรายได้

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of public opinion towards Developing a silk weaving group and increasing income for the community, Ban Bueng Mai, KaeSubdistrict, Rattanakburi District Surin Province 2) To compare public opinions towards Developing a silk weaving group and increasing income for the community, Ban

Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District Surin Province and 3) to present the guidelines. Developing a silk weaving group and increasing income for the community, Ban Bueng Mai, district, Rattanaaburi District Surin Province Using a research model that quantitative and qualitative methods. The quantitative research uses a sample group of people in the community, Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District. Surin Province Using a random sampling method from Taro Yama Ne's formula, a total sample group of 208 people was obtained using a multi-stage sampling method. A questionnaire was collected data. The nature of the questionnaire was both open-ended. and the closed end has a reliability value of the quantitative questionnaire equal to 0.921. Test the hypothesis. By testing the t-value (t) (One Way ANOVA), one-way analysis of variance. In the event that a difference is found to be statistically significant at the 0.05 level, the difference will be analyzed using the least significant effect method. Statistics used in data analysis include frequency values. Percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation (SD) and qualitative research Using in-depth interviews (In-depth Interview) as a tool for collecting 20 data. person Including 1 village headman and 2 assistant village headmen group of silk weavers 12 people People in community 5 people using a specific selection method and using content analysis techniques to complement the context. The research results found that: 1. People in the community There are opinions on the level of guidelines for developing the silk weaving group and increasing income for the community of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District. Surin Province Overall it is at a high level. When considering each aspect, it was found that the level of development of the silk weaving group and increasing income for the community of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District Surin Province, in the area of raw materials, the average was at a high level, followed by the weavers group, the average was at a high level, the investment side had an average at a high level, respectively, and finally, the aspect of labor employment had an average at a high level. 2. Results of comparing public opinions of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District Surin Province according to category 4 Aspects of development: development of silk weaving groups and increasing income for the community of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District Surin Province Classified by personal status including gender, level of education, occupation, and average monthly income, it was found that Gender, occupation, and monthly income There are different levels of guidelines for developing the silk weaving group and increasing income for the community, Ban Bueng Mai, Subdistrict, Rattanaaburi District. Surin Province as a whole is no different. Therefore the hypothesis was rejected. As for the people who have sex and education level There are different levels of development of silk weaving groups and increasing income for the community of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District. Surin Province Overall different With statistical significance at the 0.05 level, the set hypothesis is therefore accepted.

3.Guidelines for developing the silk weaving group and increasing income for the community of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District . Surin Province found that

3.1 In terms of raw materials , training is organized within the community once a month. and inviting speakers with knowledge and ability to lecture for the public to understand or Weaving silk and designing silk patterns in detail, every step of the way, introducing natural materials. to be used to benefit the people and tell each feature what benefits it has to help Reduce production costs and There is more production. There is community sericulture capital for investment by the people of Ban Bueng Mai, Kae Subdistrict, Rattanaaburi District. Surin Province

3.2 The silk weaving group has a monthly savings account. Check the source of income and expenses in silk weaving. Profit and costs are divided into proportions. In order to calculate the cost of profit correctly. We will have a table of income - expenses for the villagers. When the villagers receive income from selling silk , they will record it in the book. At the end of the month, we will have prizes for groups of weavers who work diligently in weaving silk to create an incentive

Keywords : Participation, People, preventing and solving drug problems

บทนำ (Introduction)

บ้านบึงใหม่ หมู่ที่ 15 ตำบลแก อำเภอรัตนาบุรี จังหวัดสุรินทร์ บ้านบึงใหม่ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2540 มีผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายสังวาลย์ โยนนท์ เลือกตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2540 ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 8 ปี จึงลาออก ผู้ใหญ่บ้านคนที่ 2 คือ นายสม พวงผกา ดำรงตำแหน่งครบวาระ 5 ปีในปี พ.ศ.2552 ผู้ใหญ่บ้านคนที่ 3 คือ นายสุพรรณ วงศ์ทวี ดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ปัญหาในการผลิตสิ่งทอ พบปัญหาในการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ ปัญหาในการจัดหาวัตถุดิบ ปัญหาในการแข่งขันกับอุตสาหกรรมทอผ้าที่ใหญ่กว่า ปัญหาด้านเงินทุน และปัญหาด้านขาดความรู้ทางวิชาการความต้องการด้านการสนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาล กลุ่มทอผ้าต้องการได้รับการ สนับสนุนและส่งเสริมจากรัฐบาล โดยมีความต้องการใน ด้านการตลาดจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ มีความต้องการเงินทุน มีความต้องการความรู้ และมีความต้องการด้านอื่น ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ การได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลกลุ่มทอผ้า พบว่าไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในด้านต่างๆเรื่องลำดับ ดังนี้ ด้านเทคนิคความรู้ใหม่ๆ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ด้านการหาแหล่งจำหน่ายสินค้า ด้านราคาของผลิตภัณฑ์ ด้านเงินทุน ด้านกรรมวิธีการผลิต และด้านอื่น ๆ เช่น การตลาด เป็นต้น

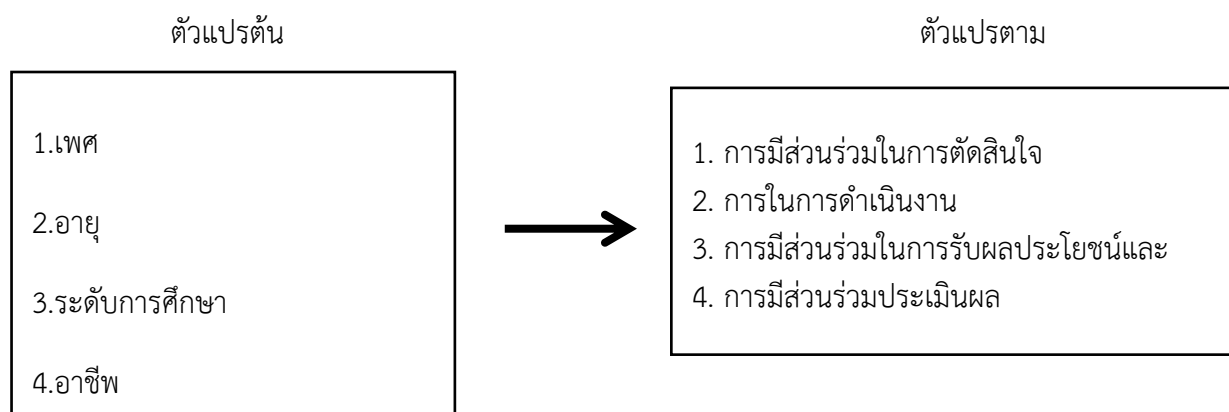
วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการทอผ้าไหมของกลุ่มผู้ทอผ้าไหมในเขตจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการทอผ้าไหมของกลุ่มผู้ทอผ้าไหมในเขตจังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพทั่วไปในการทอผ้าไหมที่ส่งผลต่อระดับปัญหาการทอผ้าไหมของกลุ่มผู้ทอผ้าไหมในเขตจังหวัดสุรินทร์ตามรายกลุ่มอายุ กลุ่มสถานภาพ กลุ่มประสบการณ์ในการทอผ้าไหม

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

นฤเบศ เลขกลาง. (2557). แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพทอผ้าฝ้ายและตัดเย็บบ้านโคกสูง ตำบลเชียงยืนอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษา 1) บริบทกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านก้างปลา อำเภอเมือง จังหวัดเลย และ 2) แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านก้างปลา อำเภอเมือง จังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 37 คน ประกอบด้วย กลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนผ้าทอบ้านก้างปลา นักวิชาการพัฒนาชุมชน และวัฒนธรรม ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ และการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านก้างปลา มีการนำภูมิปัญญาการทอผ้ามาสู่การสร้างรายได้ นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2525 มีการคิดค้นลวดลายเฉพาะคือ “ลายก้างปลา” ปัจจุบันมีสมาชิก 32 คน โดยผลิตผ้าทอสีพื้น ผ้าขึ้นและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ มีการบริหารจัดการกลุ่มที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ผู้นำมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ 2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านก้างปลา พบว่า ต้องมีการดำเนินการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการสร้างนวัตกรรมและการต่อยอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ 3) ด้านความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ และ 4) ด้านการส่งเสริมช่องทางการตลาด

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) (ถ้ามี)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง "แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์" เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้
ตอนที่ 1การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Quantitative) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวม
ตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ประชากรในชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรีจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 432 คน โดยแบ่งเป็นคุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์จำนวน 432 ราย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane) และการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi- Stage Sampling) เพื่อให้จำนวนตัวอย่างมากน้อยตามสัดส่วนของประชาชน ซึ่งใช้ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 954 ที่นัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = N / 1 + N(e)^2$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของประชากรตัวอย่างที่ควรสุ่ม

N = จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

ประชากรทั้งหมด เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร } n = 432 / 1 + (432 \times 0.0025)$$

$$= 432 / 2.08$$

$$= 208$$

ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 208 ราย

2. การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

2.1 ขั้นตอนที่ 1 แบ่งประชากรในชุมชน ทั้งหมด 432 คน

2.2. ขั้นตอนที่ 2 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนประชากร โดยใช้คุ่มเป็นเขตพื้นที่ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = (\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}) / \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}$$

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Qualitative Research) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการทอผ้าไหมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรีจังหวัดสุรินทร์ ดังนี้

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษา แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรในชุมชน จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ

อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และมีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2552 : 108)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การวิจัยเรื่อง การดอยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับ ชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนบ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมพร้อมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย

2. หลังจากได้แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมผู้วิจัยนำไปเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์ในประเด็นปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

3. ผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากการดำเนินการ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth

Interview) ครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ประกอบด้วย

3.1 ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 1 คน

3.2 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจำนวน 2 คน

3.3 กลุ่มผู้ทอผ้าไหมจำนวน 12 คน

3.4 ประชาชนในชุมชนจำนวน 5 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวผู้วิจัยโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงปริมาณโดยเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำในอันดับท้ายและเป็นประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

แนวทางพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวมา

กำหนดเป็นประเด็นคำถามจากนั้นได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับแก้ไขก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจะใช้เวลามากน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่เข้าทำการสัมภาษณ์ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความสะดวกในการให้ข้อมูลมากน้อยเพียงใด

6. ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เนื่องจากความน่าเชื่อถือของการวิจัยเชิงคุณภาพ ขึ้นอยู่กับตัวผู้วิจัยและข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิเคราะห์ (สุภางค์ จันทวานิช. 2553 : 130) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการสามเส้า คือ บุคคล สถานที่ และเวลาแตกต่างกัน โดยการควบคุมคุณภาพของการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกอย่างละเอียดและทันทีที่มีการสัมภาษณ์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา (Category/จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมหรือประเด็นหลัก (Theme)และอธิบายเนื้อหา (Text)จากนั้นจึงนำผลการศึกษาที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภายหลังที่มีการอภิปรายผลและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์

ผลการวิจัย (Research Results)

1. เพศ พบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 และเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0

2. อายุ พบว่าประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 รองลงมา เป็นช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ช่วงอายุ 18-24 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ช่วงอายุ 25-29 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 ตามลำดับ และสุดท้ายคือช่วงอายุต่ำกว่า 17 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ และสุดท้ายคือมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

4. สถานภาพ พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาคือ โสด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 หม้าย(คู่สมรสเสียชีวิต) จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ตามลำดับ และสุดท้ายคือหม้าย(หย่าร้าง) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

5. ระดับการศึกษา พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 ปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับและสุดท้ายคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

6. ประสพการณ์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทอผ้าไหม อื่นๆ จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ 2 ปี-4 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 1 เดือน-6 เดือน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 1 ปี-2 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 มากกว่า 8 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ตามลำดับ และสุดท้ายคือ 5 ปี- 8 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2

7. อาชีพ พบว่าประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือรับจ้าง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 อื่นๆ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ว่างงาน/ไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ค้าขาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ และสุดท้ายประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 สรุป สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 เป็นช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 สถานภาพสมรส จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ประสบการณ์การทอผ้าไหม อื่นๆ จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 อาชีพเกษตรกร จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5

สรุปภาพรวมผลการเปรียบเทียบระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ 4 ด้าน ของคนของชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตามมาตรฐานการมีส่วนร่วม ตามสมมติฐานที่ 1- 6

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่าทดสอบ	ค่า Sgi.	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	T-test	0.010	✓	-
2	อายุ	F-test	0.017	-	✓
3	สถานภาพ	F-test	0.376	-	✓
4	ระดับการศึกษา	F-test	0.916	✓	-
5	อาชีพ	F-test	0.766	-	✓
6	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F-test	0.077	-	✓

จากตารางสรุปได้ว่า

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนใหม่ ตำบลแก อำเภอรันทบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันทบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหมและการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน บ้านบึงใหม่ ตำบลแก อำเภอรันทบุรี จังหวัดสุรินทร์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.ด้านวัตถุดิบ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านการผลิตมีระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกทั้งนี้อาจจะเพราะประชาชนมีการใช้วัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติเพื่อลดต้นทุนในการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลา มีการดูแลเอาใจใส่การเลือกใช้วัตถุดิบที่ปลอดภัย โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียม อุปกรณ์ สีไหมและอื่น ๆ รวมถึง การจัดการที่ดีซึ่งก็จะทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

2.ด้านกลุ่มผู้ทอผ้าไหมโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการผลิตมีระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกทั้งนี้อาจจะเพราะประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพการทอผ้าไหมอยู่ในระดับดี ทำให้ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ของครัวเรือนได้เป็นอย่างมาก มีการทอผ้าไหมลวดลายต่างๆขายไปยังพื้นที่บริเวณใกล้เคียงเพื่อขยายพื้นที่หรือลูกค้า เพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนมีงานทำลดปัญหาการว่างงาน

3.ด้านการลงทุนประชาชนมีปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการซื้อผ้าไหมมาทอ ถึงแม้ผ้าไหมจะมีราคา การจัดซื้ออุปกรณ์ สี ผ้าไหม มีงบประมาณต้นทุนค่อนข้างสูงในแต่ละรอบทำให้คนในชุมชนเริ่มลดจำนวนการทอผ้าไหมมีเพียงไม่กี่ครัวเรือนที่ยังคงทอผ้าไหม

4.ด้านการจ้างแรงงานโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลผลิตมีระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรกทั้งนี้อาจประชาชนในชุมชนด้วยการรอกงบประมาณและให้ประชาชนที่สนใจเข้ามาทำการทอผ้าไหมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่ม ลดอัตราการว่างงานของคนในชุมชน พัฒนาลวดเพื่อเพิ่มมูลค่า

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1.1 ควรมีการศึกษาตลาดและออกแบบลวดลายผ้าไหมแบบใหม่ๆเพื่อนำเสนอแนวทางการในการส่งออกผ้าไหมไปขายนอกชุมชน

1.2 ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทอผ้าไหม ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพในชุมชนเพื่อลดอัตราการว่างงาน

1.3 ควรศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมจัดทำกลุ่มวิสาหกิจการจัดตั้งกลุ่มทอผ้าไหมชุมชน และสามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้กับชุมชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ธวัช ปุณโณทก. (2531). ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานทัศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทองในทิศทางหมู่บ้านไทย. กรุงเทพฯ: หมู่บ้าน
- นวลลออ ทินานนท์. (2544). ศิลปะพื้นบ้านไทยเอกสารประกอบการสอนคณะศิลปกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. (2547). การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัฒนธรรมผ้าทอพื้นบ้านสู่ระบบอุตสาหกรรมสินค้าชุมชนศึกษากรณีกลุ่มแม่บ้านเพิ่มพูนทรัพย์ ตำบลนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภัทรา บุญเรือง และคณะ. (2559). แนวทางการพัฒนาตลาดผ้าทอไทลื้อในเขตอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 2016(2), 110-121.

